

UNIVERSITATEA DE STAT „BOGDAN PETRICEICU HASDEU” DIN CAHUL

Facultatea de Științe Umaniste și Pedagogice

Catedra de Limbi și Literaturi

Catedra de Istorie și Teoria Educației

Aprobat

Catedra de Limbi și Literaturi

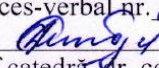
Proces-verbal nr. 03 din 13.10. 2023

Șef catedră dr. conf. univ. Irina PUȘNEI

Aprobat

Catedra de Istorie și Teoria Educației

Proces-verbal nr. 03 din 13.10. 2023

Șef catedră dr. conf. univ. Polina LUNGU

CURRICULUM INTEGRAT

la **Modulul Psihopedagogic**

din cadrul programelor de perfecționare

pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar

Autori:

Chiciuc Liudmila

Petcu Valeriana

Grosu Liliana

Pușnei Irina

Pintilii Alina

Lungu Polina

Mihăilescu Natalia

Ghelețchi Ion

Vrabie Silvia

Bîrlea Svetlana

Cahul, 2023

APROBAT
de *Serviciul calității învățământului, ghidare și*
consiliere carieră în
Proces-verbal nr. **02** din **16.10.2023**

Șef SMCGCC: Petcu Valeriana

1. PRELIMINARII

Curriculumul la *Modulul Psihopedagogic* face parte din pachetul curricular al programelor de perfecționare pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar la domeniul de formare profesională 0114 Formarea profesorilor, acreditate prin ordinul MECC nr 1502 din 19.11.2019 (Matematica, Informatica, Fizica, Chimia, Biologia, Geografie, Limba și literatura română, Limba Engleză, Limba franceză, Istoria, Educația plastică, Educație muzicală; Educație tehnologică; Pedagogia învățământului primar, Pedagogia învățământului preșcolar; Educația civică, Limba rusă).

Conținutul curriculumului reflectă o abordare integrată a procesului de instruire a adulților, vizând paradigmele recente în instruirea disciplinelor școlare, conceptele domeniilor științifice corespunzătoare, dar și ale disciplinelor de studii din învățământul preuniversitar și dezvoltarea competențelor profesionale ale formabililor, în funcție de nevoile personale și profesionale, precum și în corespundere cu prevederile curriculumului școlar la disciplinele școlare respective, racordate la cerințele pieței muncii.

În acest context, curriculumul urmărește să asigure cadrelor didactice preuniversitare posibilități suplimentare de informare, documentare, comunicare, dezvoltare profesională și autorealizare. Scopul primordial al curriculumului este să aprofundeze cunoștințele și abilitățile formabililor privitoare la componentele fundamentale ale didacticii disciplinei școlare și să asigure contactul cu problemele de strictă noutate privind profesia și specialitatea în domeniul căreia profesează, din perspectiva experimentării unor practici didactice inovative și eficiente.

Curriculumul are menirea de a forma competențe profesionale în acord cu necesitățile de formare și de profesionalizare specifice carierei adulților prin:

- creșterea calității activității didactice prin dezvoltarea competențelor cadrelor didactice care predau în învățământul preuniversitar;
- abordarea inovativă a unor concepte precum: curriculum, strategii de comunicare didactică, metode moderne în activitatea de predare – învățare – evaluare și de stimulare a creativității elevilor, utilizarea softurilor educaționale în proiectarea activității didactice;
- aprofundarea, extinderea cunoștințelor și capacităților cu privire la noile abordări pedagogice inovative;
- formarea competențelor de aplicare a cunoștințelor noi acumulate, în practică, de determinare a priorităților, de rezolvare în diferite contexte și circumstanțe a problemelor specifice domeniului învățării active, educației pe tot parcursul vieții, educației incluzive și proiectării curriculum-ului;
- dezvoltarea capacităților cadrelor didactice, de a implementa în practică noi strategii de predare-învățare-evaluare ce vor asigura interacțiunea elevilor în procesul de învățământ;
- dezvoltarea abilităților cadrelor didactice, în vederea utilizării managementului grupei de elevi, lucrului în colectiv, în echipe.

Conținutul curriculumului evidențiază elementele-cheie ale procesului de instruire: competențele profesionale ale cadrului didactic, corelate cu componentele demersului instructiv se vor realiza prin asigurarea noilor orientări în metodologia didactică, prin pregătiri psihopedagogice teoretice și aplicative în domeniul pedagogiei și psihologiei generale, teoriei curriculumului și a teoriei educației, teoriei și practicii evaluării – pregătire menită să constituie fundamentul pentru predarea de calitate a disciplinelor școlare cuprinse în Curriculumul Național.

Curriculumul este destinat cadrelor didactice din învățământul general și profesional tehnic și este astfel conceput încât să ofere o bază teoretică și practică aprofundată, care să permită beneficiarilor să-și formeze și exerseze setul de competențe necesare utilizării noilor metode / tehnici

centrate pe copil în sălile de curs. În plus, formabililor li se vor dezvolta și competențe necesare pentru practicarea eficientă a profesiei didactice, precum abilitățile de comunicare și relaționare interpersonală, abilitățile de utilizare a noilor tehnologii și de aplicare a acestora în context didactic, abilitățile de cercetare pedagogică.

2. Motivația / utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Formarea profesională continuă a personalului didactic preuniversitar reprezintă o condiție obligatorie în societatea actuală mereu în schimbare și în condițiile progresului tehnico-științific accelerat, atestat la nivel global or, profesorul de astăzi are misiunea să pună bazele cunoștințelor și să educe generația de tineri care vor asigura evoluția ascendentă a societății peste două-trei decenii și care vor avea capacitatea să aplice cunoștințele, abilitățile și competențele stăpânite, în situații reale de viață. Actualizarea cunoștințelor științifice din domeniu, familiarizarea cu noile strategii didactice, însușirea și experimentarea instrumentelor didactice mai eficiente și mai atractive pentru elevii de astăzi sunt obiective esențiale ale modulului. Conținutul tematic cuprinzător, diversitatea aspectelor procesului didactic școlar care se propun, instrumentele didactice preconizate în cadrul modulului urmăresc satisfacerea necesităților de formare a cadrelor didactice pentru școala de astăzi și pentru cea din viitor.

3. Competențe profesionale specifice modulului

CS1. Să valorifice cadrul normativ-reglator și politicile educaționale;

CS2. Să formeze elevilor competențele cheie: aptitudini și competențe lingvistice, de învățare, civice, interpersonale, interculturale și sociale, de exprimare culturală;

CS3. Să fie receptiv la nou și creativ;

CS4. Să stăpânească tehnicile de verificare a îndeplinirii și respectării deciziilor, a măsurilor și îndrumărilor;

CS5. Să stabilească variante ale deciziei și să o aleagă pe cea mai potrivită în momentul comunicării unor aspecte;

CS6. Să colaboreze cu elevii, cadrele didactice, părinții etc.;

CS7. Să consilieze elevii pe diverse probleme;

CS8. Să aibă capacitate organizatorică, de persuasiune și rezistență la stress.

4. Administrarea modulului

Statutul modulului (obligatoriu, opțional) /	Numărul de ore					Forma de evaluare	Nr. de credite
	Total	Contact direct	Studiu individual/ Activități practice	Contact direct			
				Teoretice	Practice/ Seminare		
Obligatori	300	75	225	25	50	V	10

5. Unități de învățare

Competențe specifice	Unități de conținut	Finalități de studiu
A. Cadrul normativ al activității cadrului didactic		
-valorificarea cadrului normativ- reglatoriu și politicilor educaționale;	<ul style="list-style-type: none"> Legislația educațională în RM și reglementările profesionale 	<p>Beneficiarul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> să utilizeze și să valorifice cadrul normativ- reglatoriu și politicilor educaționale,

<p>-formarea abilităților de prevenire și combatere a violenței în școală; -dezvoltarea abilităților de analiză obiectivă, critică constructivă și apreciere valorică a necesității educației pentru democrație și a iminenței proceselor sociale concrete, în contextul integrării europene a RM.</p>	<p>(CM; CE; Regulamentul de funcționare a instituției)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Drepturile și obligațiile cadrelor didactice (CIM; Fișa de post) ● Codul de etică a cadrului didactic ● Prevenirea și combaterea violenței în școală. ● Educație pentru democrație și integrare europeană 	<p>din perspectiva asigurării calității educației;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să valorifice drepturile și obligațiunile cadrului didactic în rândul părinților; - să evalueze codul de etică a cadrului didactic; - să distingă modalități de prevenire și combatere a violenței școlare; - să aprecieze și să popularizeze valorile societății democratice; - să-și asume educația pentru democrație, demonstrarea obiectivă a avantajelor și dezavantajelor integrării europene a RM și formarea la elevi a imaginii corecte privind oportunitățile pentru tineri în contextul integrării RM în UE.
--	---	--

B. Inteligența emoțională

Competențe specifice	Unități de conținut	Finalități de studiu
<p>-identificarea sarcinilor de natură să stimuleze starea de bine a cadrului didactic și cultura organizațională a instituției, dar și dezvoltarea cognitiv-intelectuală, afectiv-emoțională, motivațională și socială a elevilor;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Inteligența emoțională și gestionare conflictelor ● Dezvoltarea rezilienței și optimismului ● Inteligența emoțională în comunicarea cu părinții ● Starea de bine a cadrului didactic și cultura organizațională a instituției 	<p>Beneficiarul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să cunoască specificul inteligenței emoționale și metodelor de comunicare cu părinții și de gestionare eficientă a conflictelor; - să-și dezvolte competențe privind selectarea și utilizarea strategiilor tehnologiilor de dezvoltarea rezilienței și optimismului; - să utilizeze eficient metodele și instrumentele de gestionare și depășire a conflictelor; - să identifice specificul unei culturi organizaționale instituționale; - să compare starea de bine a cadrului didactic cu starea de bine creată de managerii educaționali în instituție.

		- să evalueze oportunitățile și rolul inteligenței emoționale în comunicarea cu părinții.
C. Relația cadrului didactic cu elevii		
Competențe specifice	Unități de conținut	Finalități de studiu
-Identificarea propriilor calități atitudinale a cadrelor didactice și a modului în care acestea influențează comunicarea în cadrul grupului de elevi prin experimentarea și diseminarea bunelor practici educaționale;	<ul style="list-style-type: none"> ● Fundamentele relației cadrul didactic - elev ● Comunicarea eficientă cu elevii. Abordarea individualizată și feedback-ul constructiv ● Construirea încrederii și respectului ● Etică și limite în relații cu elevii 	<p>Beneficiarul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să conștientizeze caracteristicile relației pedagogice a cadrului didactic cu elevii contemporani; - să identifice tehnici de comunicare eficientă cu elevii asigurând o abordare individualizată și un feedback constructiv în relația elev-profesor; - să examineze factori de dezvoltare a încrederii; - să descopere modalități de dezvoltare a respectului; - conturarea unei imagini globale și relevante asupra eticii pedagogice; - să identifice care ar fi limitele în relațiile cu elevii.
D. Cadrul didactic și părinții elevilor: comunicare, implicare, parteneriate		
Competențe specifice	Unități de conținut	Finalități de studiu
-dezvoltarea capacității de colaborare cu familia, comunitatea și cu alți agenți educaționali, în vederea identificării și gestionării situațiilor de criză.	<ul style="list-style-type: none"> ● Comunicare eficientă cu părinții ● Construirea parteneriatelor cu părinții ● Implicarea părinților în procesul educațional ● Gestionarea situațiilor sensibile cu părinții 	<p>Beneficiarul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să identifice și să aplice cele mai adecvate strategii de comunicare eficientă cu părinții; - Să argumenteze necesitatea comunicării eficiente cu părinții, în calitate de parteneri educaționali; - să evalueze rolul parteneriatului școală-familie în obținerea succesului școlar al elevului; - să propună activități prin intermediul cărora va contribui la consolidarea parteneriatului școală-familie; - să analizeze necesitatea implicării părinților în procesul educațional.

E. Relevanța învățării		
Competențe specifice	Unități de conținut	Finalități de studiu
<ul style="list-style-type: none"> - experimentarea și diseminarea bunelor practici educaționale; - promovarea inovațiilor în domeniul educațional; - demonstrarea capacității atitudinale și faptice a deschiderii către schimbările impuse de contextul societății interculturale / multiculturale și de epoca digitală prin implicarea și motivarea elevilor în procesul de învățare. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Relația dintre relevanță și motivație ● Relevanța culturală și globală ● Relevanța învățării în era digitală ● Motivația pentru învățare, angajament și responsabilitate. Modalități de stimulare a elevilor. ● Aplicabilitatea practică a învățării ● Valorificarea proiectelor educaționale pentru procesul de atestare a cadrelor didactice 	<p><i>Beneficiarul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să compare conceptele de relevanță și motivație; - să stabilească relații dintre relevanță și cultură, relevanță și globalizare; - să integreze în procesul didactic resursele educaționale digitale oferite de tehnologia informației și a comunicațiilor, media etc., în concordanță cu nevoile de dezvoltare ale fiecărui copil/elev. - să elaboreze recomandări de stimulare a motivației elevilor; - să creeze un mediu stimulativ și interactiv de învățare pentru elevi în contextul schimbărilor permanente generate de evoluția noilor tehnologii; - să evalueze contexte care valorifică echilibrul dintre activitățile teoretice și practice ale învățării; - să recomande proiecte educaționale care dau pondere candidatului în procesul de atestare.
F. Educația incluzivă		
Competențe specifice	Unități de conținut	Finalități de studiu
<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea comportamentelor productive / tolerante, atitudinilor pozitive și deschise, gândirii critice și relaționale despre structurile, procesele și valorile sistemului educațional, promovate pentru susținerea practicilor incluzive. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Diversitatea și incluziunea în educație. Roluri și responsabilități în cadrul instituției educaționale. ● Elaborare de curriculum adaptat și PEI ● Tehnologia didactică în contextul educației incluzive ● Consilierea educațională a copiilor și adolescenților din grupurile de risc 	<p><i>Beneficiarul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să definească conceptele de bază ale domeniului educației incluzive; - să distingă atribuțiile CMI, SAP, Echipei PEI, CREI, CDS, Psihologului, Logopedului în acordarea serviciilor de educație incluzivă la nivel instituțional; - să-și formeze abilitățile necesare în calitate de participant la procesul PEI, achiziționând competențe de adaptare și modificare a curriculumului general;

		-să-și dezvolte competențe privind selectarea și utilizarea tehnologiilor didactice adecvate diferitor contexte educaționale incluzive; -să conștientizeze importanța consilierii educaționale în procesul incluziunii copiilor și adolescenților din grupurile de risc.
--	--	---

Repartizarea orientativă a orelor pe unități de conținut

Nr. crt.	Unități de conținut	Numărul de ore				
		Total	Contact direct	Studiu individual/ Activități practice	Contact direct	
					Teoretice	Practice/ Seminare
A.	Cadrul normativ al activității cadrului didactic	33	8	25	3	5
B.	Inteligența emoțională	54	14	40	5	9
C.	Relația cadrului didactic cu elevii	54	14	40	5	9
D.	Cadrul didactic și părinții elevilor: comunicare, implicare, parteneriate	53	13	40	4	9
E.	Relevanța învățării	53	13	40	4	9
F.	Educația incluzivă	53	13	40	4	9
	Total	300	75	225	25	50

Studiul individual / Activități practice

Unitatea de conținut	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Cadrul normativ al activității cadrului didactic	Power Point / chestionare digitale pentru feedback	Proiect de valorificare a rezultatelor formării continue și a dezvoltării profesionale în activitatea cu copiii (schimb de bune practici)	Ultima săptămână
Inteligența emoțională	Program / Strategie de creare a stării de bine la elevi și cadre didactice, la nivel de instituție		
Relația cadrului didactic cu elevii	Prezentare PPT		
Cadrul didactic și părinții elevilor: comunicare, implicare, parteneriate	Proiect de parteneriat educațional		
Relevanța învățării	Canva, aplicația Mentimeter		
Educația incluzivă	Proiect PEI		

8. SUGESTII METODOLOGICE

Includ idei de reactualizare și completare a conținutului, aplicate la disciplină, fiind proiectate din perspectiva actualelor concepții și cercetării **relevanței învățării**, inteligenței emoționale de stabilire a cadrului normativ al activității cadrului didactic, tipologiilor didactice în contextul educației incluzive pentru disciplinele școlare.

9. SUGESTII DE EVALUARE (evaluarea curentă / formativă, sumativă, metode de evaluare)

Participare, la cel puțin, 20 de ore de curs și 40 de ore de seminar. Prezentarea produselor la seminar, prezentarea lucrului individual (portofoliu).

10. RESURSE DIDACTICE RECOMANDATE

1. Bocoș, M.-D. Instruirea interactivă: repere axiologice și metodologice. Iași: Polirom, 2013.
2. Cartaleanu, T. Cosovan, O. Goraș-Postică, V. Lîsenco, S. Scifos, L. Formare de competențe prin strategii didactice interactive. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2008.
3. Competențele cheie pentru Educația pe tot parcursul vieții - Un cadru de referință european, noiembrie, 2004, Grupul de lucru B „Competențe cheie”, Implementarea programului de lucru „Educație și instruire 2010”, Comisia Europeană.
4. Nahaba, L. (coord). Ghid de proiectare a activităților de formare în educația adulților. Centrul Educațional ProDidactica, Chișinău, 2016, 89 p.
5. Neculau, A. Educația adulților. Iași: Polirom, 2004. 219 p.
6. Pânișoară, I. O. Comunicarea eficientă. Iași: Polirom, 2004. 344 p.
7. Sava, S., Paloș, R. (coordonatori). Educația adulților. Baze teoretice și repere practice. Ediția a II-a. Iași: Polirom, 2019. 472 p.
8. Guțu, V., Dandara, O. Psihopedagogia centrată pe elev. Chișinău: CEP USM, 2009. 175 p.
9. Albulescu, I. Pragmatica predării. Activitatea profesorului între rutină și creativitate. București: Paralela 45, 2009. 176 p.
10. Baran Pescaru, A. Parteneriat în educație. București: Aramis, 2007. 245 p.
11. Bolboceanu, A., Vrabii, V. Dezvoltarea personală a cadrului didactic ca organizator al cunoașterii și facilitator motivațional. Chișinău: IȘE (Tipogr. Print-Caro), 2018. 63 p.
12. GOLEMAN D. Inteligența emoțională. București: Curtea Veche, 2008. 432 p.. București: Curtea Veche, 2008. 432 p.
13. Rolf Gollob, Peter Krapf, Ólöf Ólafsdóttir, Wiltrud Weidinger. Educația pentru democrație. Chișinău, 2018. 237 p.
14. Cucoș, C. Locul educației pentru diversitate în ansamblul problematicei educației contemporane. Ed. Polirom, Iași, 2001, 139 p.
15. Codul de etică al cadrului didactic. Chișinău, 2016.
16. Iancu, M. Pedagogie. Comunicarea didactică. Cu exemplificări din Științele Biologice, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2012. 195 p.
17. Cristea, S. Dicționar de pedagogie. București: Litera Internațional, 2000.
18. Balan, V., Bortă, L., Botnari, V. Educație incluzivă. Chișinău: Unitate de curs. Ediție revizuită și completată, 2017.
19. Băban, A. (coord.) Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere. Cluj-Napoca: BCU, 2001.
20. Bocoș, M. Instruire interactivă. Iași: Polirom, 2013.
21. Bulat, G., Rusu, N. Suportul Educațional. Asistența copiilor cu cerințe educaționale speciale. Chișinău: Bons Offices, 2015.
22. Cerghit, I. Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii. București: Aramis, 2002.

23. Elias, M. Inteligența emoțională în educația copiilor. Editura: Curtea veche, 2019.
24. Briceag, S. Psihologia educațională. Bălți, 2019, 233 p
25. Tiron, E., Stanciu, T. Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2019. 276 p.
26. Lungu, V. Etica profesională: suport de curs. Universitatea Tehnică din Moldova. Chișinău: CEP UTM, 2011. 192 p.
27. Gremalschi, Anatol (responsabil de ediție). Modernizarea și eficientizarea învățământului general: studii de politici educaționale. Chișinău, 2016, 70 p.